

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SACRAMENTO|| POENITENTIAE.|| QVATVOR LIBRIS COM-||REHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XV. Nullum esse peccatum, quod per veram Pœnitentiam non deleatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54092)

rate vel absoluere, cùm non ignoret multis modis fieri posse, vt neque baptizet neque absoluat, licet ea verba pronunciet, nimirum si is, qui Sacramentum suscipere videtur, fortè non habeat suscipiendi intentionem, vel non sit ritè dispositus, aut obicem ponat. Igitur Minister illis verbis nihil aliud significat, nisi se, quod in se est, Sacramentum reconciliationis vel absolutionis impendere; quod vim habet in homine disposito peccata omnia dimittèdi. Quare S. Thomas in 3. part. quæst. 84. art. 3. ad vltimum, ita exponit verba illa: *Ego te absoluo*, id est, Sacramentum Absolutionis impendo.

PRAETEREA, quemadmodum (vt in responsione ad 4. objectionem diximus) S. David orabat: *Amplius lava me ab iniquitate mea*, ita potest etiam idem peccatum sæpiùs ad Confessionem adduci, sæpiùsque ministerio Sacerdotis absolui: quia dum in hac vita sumus, semper aliquid ex peccato inductū, purgari potest, vt pœnæ temporalis reatus, aut vultus aliquod ex peccato relictum. Sed de his satis.

CAPVT XV.

Nullum esse peccatum, quod per veram Pœnitentiam non deleatur.

SEQVITVR quæstio NONA; Vtrum omnia peccata per veram Contritionem siue Pœnitentiam deleantur: est autem duplex sensus huius quæstionis. ALTER, an omnis peccator possit agere Pœnitentiam: sunt enim qui existiment, interdum aliquos, vel ob multitudinem, vel ob magnitudinem peccatorum ita deseri à Deo, vt nūquam sint auxilium diuinum ad rectè pœnitendum habituri. ALTER sensus est, an si quis egerit Pœnitentiam, nulla sit tanta peccatorum multitudo, vel gravitas, quæ pœnitendo nō possit expiari. Nam & Nouatiani videntur in ea sentētia fuisse, vt ob grauissima quædam scelera nulla ratione Deus placari posset, vt ex Paciano in epist. 3. ad Simpronianum, & ex Ambrosio lib. I. de Pœnitentia, cap. 9. & lib. 2. cap. 2. & 4. intelligimus: & Richardus Armachanus, lib. 9. quæstionum Armenorum, cap. 27. probabile esse docuit; ob quædam ingentia crimina nō posse veniam impetrari etiam si

O o o o o 2

age-

ageret peccator quidquid posset pro venia impetranda. Sed quoniam de sensu priore tractandum erit in disputatione de gratia, & libero arbitrio: nunc solùm de posteriore breuiter differemus.

Illud igitur affirmamus, nõ vt probabile, quemadmodum loquitur Armachanus, sed planè vt certum, & apud Catholicos exploratum; nullam esse peccatorum multitudinem, vel grauitatem, quæ per veram Pœnitentiam non expietur. Nam IN PRIMIS Ezech. 18. & 33. Deus sæpiùs clamat: *Nolo mortem peccatoris; & sine vlla exceptione veniam pollicetur omnium iniquitatum, si impium seriò pœnituerit vitæ præteritæ, cum emendationis proposito: quod idem in Isaia cap. 1. & 55. & in Jeremia cap. 18. & aliis Prophetis legimus. Porro Ioël cap. 2. addit particulam vniuersalem: Omnis quicumq; inuocauerit nomen Domini, saluus erit. Nemo autem seriò Pœnitentiam agit, qui non inuocet nomen Domini: nam in eodem capite describens idem Propheta Pœnitentiam, ait: Conuertimini ad me in toto corde vestro, in ieiunio, fletu & placentu, & serendite corda vestra, & non vestimenta vestra. Et infra: Inter vestibulum & altare plorabunt Sacerdotes ministri Domini, & dicent: Parce Domine, parce populo tuo. Et Ionæ 3. Queriantur saccis homines, & iumenta, & clament ad Dominum in fortitudine.*

IN Testamento nouo Matth. 11. Dominus sine exceptione omnes inuitat ad se: *Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos.* Matth. 16. omnium peccatorum soluendorum sine exceptione, Petro potestatem tribuit *Quodcumque solueris super terram, erit solutum & in cælis.* Matth. 18. rursus generatim dicit Apostolis: *Quæcumq; solueritis super terram, erunt soluta & in cælis.* Et ibidem de numero, ne fortè quis peccata alicuius ob frequentes lapsus irremissibilia esse crederet, non solùm vsque septies, sed etiam vsque septuagies septies peccata dimittenda esse admonuit, numerum certum ac finitum, pro incerto & infinito ponens, vt Origenes, Hilarius, Hieronymus, Chrysostomus, Augustinus, & alij Patres in commentario huius sententiæ annotarunt. Et Ioan. 20. sine exceptione personarum: *Quorum, inquit, remiseritis peccata, remittuntur eis.* Cùm igitur Dominus omnes ad se peccatores inuitet ac vocet, quis audebit aliquos exclu-

excludere? cùm ille, quæcunq; soluuntur à suis in terra, soluta esse dicat in cœlis, quis obstrepere audebit, ac dicere quædam esse peccata, quæ per veram Pœnitentiam, & Sacerdotum ministerium solui nequeant? cùm ille, quorum peccata Apostoli remiserint, iisdem remissa esse testetur, quis erit tam temerarius, qui aliquorum peccata irremissibilia esse disputet? cùm ille denique toties remittenda esse peccata iudicauerit, quoties ad Pœnitentiam is qui peccauit redierit; quis indulgentiam Dei ad certam mensuram ac numerum peccatorum restringet?

ACCEDIT Ecclesiæ Catholicæ definitio. Nam in primo capite Concilij LATERANENSIS OEcumenici, & frequentissimi, quod sub Innocentio III. celebratum est, habetur ea sententia: *Si post susceptionem Baptismi quisquam prolapsus fuerit in peccatum, per veram potest semper Pœnitentiam reparari.* cui sententiæ consentiunt omnium ferè Patrum testimonia. HILARIVS can. 18. in Matth. *Neq; fas est, inquit, nos ex præscripto legis, danda venia numero concludi, cùm per Euangeliij gratiam sine modo nobis à Deo fuerit indulta.* AMBROSIVS lib. 2. de Pœnitentia, cap. 4. *Omnibus, inquit, conuersis pollicetur veniam, quia scriptum est: Omnis quicumque inuocauerit nomen Domini, saluus erit.* HIERONYMVS in epistola ad Oceanum, de digamia: *Frustrà, inquit, mortuus est Christus, si aliquos diuificare non potest: mentitur Ioannes Baptista, & digito Christum, & voce demonstrans: Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi: si sunt adhuc in seculo, quorum Christus peccata non tulerit, &c.* AVGVSTINVS lib. I. Retract. cap. 19. reuocat, quod in lib. I. de serm. Domini, dixisse videbatur, esse ingens aliquod peccatum quod nulla ratione remitti possit: *Addendum, inquit, fuit, Si in hac tam scelerata mentis perversitate finierit hæc vita: quoniam de quocunq; pessimo in hac vita constituto, non est vitæ, desperandū, nec pro illo imprudenter oratur, de quo non desperatur.* Eandem sententiam apud Basilium, in epistola ad Virginem lapsam, Chrysostomum, in epistolis duabus ad Theodorum de reparatione lapsi, atque apud alios passim inuenies.

HIS addi possunt exempla Scripturæ diuinæ. Nam in Regibus Israël peiorē Achabo, & in Regibus Iuda peiorem Manasse non facillè reperies: vterque tamen per Pœnitentiam veniam

niam impetravit. Vide de Pœnitentia Achab, lib. 3. Regum cap. 21. de Pœnitentia Manasse, lib. 2. Paral. cap. 33.

IN Testamento nouo orat Stephanus, Actor. 7. pro lapidatoribus suis, qui tamen Spiritui sancto resistebant, vt ipse illis dixerat: & vt ab Augustino paulò antè audiuius, pro illis non imprudenter oratur, de quibus non desperatur. Actor. 13. hortatur Petrus Simonem Magum ad Pœnitentiam, eumque corripit, qui tamen grauissimè peccauerat: & vt loquitur AUGUSTINVS serm. II. de verbis Domini: *Quis est fructus correptionis, sine vlla spe remissionis?* 2. Corinth. 2. Paulus Corinthium illum ad indulgentiam recipit, quem iusserat 1. Corinth. 5. tradi Satanæ, & de quo dixerat: *Auditur inter vos fornicatio, quales nec inter Gentes, vt uxorem patris sui aliquis habeat.*

CAPVT XVI.

Soluuntur obiectiones; ac de peccato in Spiritum sanctum breuiter disputatur.

SED obiectiones soluendæ sunt. AC PRIMVM obieciebant olim Nouatiani illud Heli sacerdotis 1. Reg. 2. *Si peccauerit vir in virum, placatus est Deus, si autem in Deum peccauerit vir, quis pro eo orabit?*

RESPONDET Ambrosius lib. 1. de Pœnitentia, cap. 8. illud: *Quis orabit;* non significare: Nullus orabit, sed: Quarendus erit insignis aliquis Dei amicus, qui oret, qualis fuit Moses, qui pro populo idololatra orauit, & exauditus est. Exod. 32. Videtur Heli more humano esse loquutus. Nam inter homines rari inueniuntur, qui apud Principem intercedere audeant, quando reus Principem ipsum immediatè læsit: alioqui facilis est intercessio, quando inter priuatos iniuria consistit. Summa est; Heli nihil aliud significare voluisse, nisi peccata in Deum difficiliùs expiari, quam in homines.

SECUNDA obiectio sumitur ex lib. Prouerb. cap. 1. vbi sapientia Dei sic loquitur: *Quia vocaui, & renuistis: extendi manum meam, & non fuit qui aspiceret, & c. tunc inuocabitis me, & non exaudiam, mane consurgent, & non inuenient me.* Et Psalm. 17. *Clamauerunt nec erat qui saluos faceret, ad Deum*